

Yhteiskunnan tukijärjestelmä ja sosiaalipalveluviidakko

20.2.2014

Nuorisosasuntoliitto ry // www.nal.fi

Tuulikki Heikkinen 1

Sosiaalipalvelut

KELA (lisää tähän Kelan osoite)

- **Opintotuki**
 - Koostuu 3 osa-alueesta, opintoraha, asumislisä ja lainantakaus.
 - Asumislisään ja lainantakaukseen oikeus 16-vuotiaana.
 - Opintorahaan oikeus 17-vuotiaana, lapsilisän loputtua.
 - Vanhempien tulot vaikuttavat opintoetuuksiin 20-vuotiaaksi saakka.

Kelan sivuilta löytyvät opintotuen ajantasaiset määrät. Oppilaille on myös hyvä vihjaista, että Kelan sivuilta löytyvää laskuria käyttämällä voi saada suuntaa antavaa tietoa siitä, minkä suuruiseen opintotukeen on oikeutettu. Opintotuen kokonaismäärään vaikuttaa vanhempien tulojen lisäksi kouluaste (korkeakouluopiskelijoilla opintotuki on suurempi) ja asumislisään asunnon vuokran suuruus.

Opintolainaa ei voi saada, mikäli opiskelijalla on luottotiedoissa merkintöjä.

Sosiaalipalvelut

KELA (lisää tähän Kelan osoite)

- Asumistuki
 - Oikeus yleensä 18-vuotiaana.
 - Samalta ajalta ei saa olla oikeutta opintotukeen, ellei ole lapsiperhe.
- Työttömyysturva
 - Edellytyksenä on olla työnhakijana TE-toimistossa.
 - Alle 25-vuotias, vailla ammatillista koulutusta ei voi saada työttömyysturvaa, kuin työharjoittelun tai koulutuksen ajalta, tai jos täyttää työssäoloehdon.

Tässä kohdassa on hyvä korostaa, että yleinen asumistuki on eri asia, kuin opintotukeen kuuluva asumislisä. Opiskelija voi saada siis asumislisää, mutta ei yleensä asumistukea (huomaa poikkeus lapsiperheiden kohdalla). Myös näitä etuuksia voi laskea Kelan sivuilta löytyvällä laskurilla.

Yhteiskunta ohjaa nuoria kouluttautumaan peruskoulun jälkeenkin, ja siksi työttömyysturvaa on rajattu alle 25-vuotialta, joilla ei ole ammatillista koulutusta.

Sosiaalipalvelut

SOSIAALITOIMISTO (lisää tähän osoite)

- **Toimeentulotuki**
 - Perus toimeentulotuki elämiseen pääasiassa 18 vuotta täyttäneille.
 - Lastensuojelulain puitteissa sosiaalitoimi voi myöntää tukea jo alle 18-vuotiaille.
 - Tarkoitettu tilapäiseksi avuksi, haettava kuukausittain.

Sosiaalitoimistosta saatava toimeentulotuki on viimesijainen toimeentulon muoto ja se on tarkoitettu väliaikaiseksi tueksi elämän karikkotilanteisiin. Toimeentulotuki on mitoitettu niin, että se juuri ja juuri kattaa pakolliset menot.

TE-TOIMISTO (lisää tähän osoite)

- Apua ammatin valintaan
- Koulutusneuvontaa
- Avoimia työpaikkoja

Työttömyysturvan saaminen Kelasta (tai työttömyyskassasta) edellyttää TE-toimistoon työttömäksi työnhakijaksi ilmoittautumista. TE-toimistossa työskentelee mm. ammatinvalintapsykologeja, joilta saa apua itselle soveltuvan ammatin tai koulutuspaikan valintaan. TE-toimiston kautta voi myös päästä erilaisiin työharjoitteluihin ja työkokeiluihin.

Yhteiskunnan tukiverkko ASUMINEN

- Lisää tähän tahoja, joista nuoret voivat hakea vuokra-asuntoa (esim. opiskelija-asuntolat, opiskelija-asunnot, nuorisoasunnot, kaupungin vuokrataloyhtiöt ja muut yleishyödylliset vuokrataloyhtiöt.)
- Mikäli paikkakunnalla on saatavissa asumisneuvontaa, on siitä hyvä mainita tässä

Suurin osa asuntohakemuksista tehdään nykyisin kyseisen vuokranantajatahon internet-sivuilla. Yksityisten vuokranantajien ilmoituksia on esimerkiksi paikallislehden rivi-ilmoituksissa, ja niissä voi riittää, että sopii tapaamisen vuokranantajan kanssa. On kuitenkin huomioitava, että yksityisten vuokraamat asunnot ovat usein vuokratasoltaan korkeampia, kuin ns. yleishyödyllisten vuokrataloyhtiöiden vastaavat asunnot.

Yhteiskunnan tukiverkko TUKEA ELÄMÄN ERI TILANTEISSA

- Tähän voi listata tahoja, joihin nuori voi vain kävellä sisään ongelmiansa kanssa ilman lähetteitä
 - Löytyykö kaupungista matalan kynnyksen "Nuorisoasema" tai nuorten palvelukeskus?
 - Missä on paikkakunnan etsivän nuorisotyön toimipiste?

Yhteiskunnan tukiverkko TUKEA ELÄMÄN ERI TILANTEISSA

- Mitkä tahot tarjoavat nuorten mielenterveyspalveluita?
Mukaan on hyvä liittää yhteystiedot

Yhteiskunnan tukiverkko TUKEA ELÄMÄN ERI TILANTEISSA

- Mitkä tahot tarjoavat nuorten päihdepalveluita? Mukaan on hyvä liittää yhteystiedot

Yhteiskunnan tukiverkko TUKEA ELÄMÄN ERI TILANTEISSA

- Onko paikkakunnalla muita esimerkiksi kolmannen sektorin toimijoita ja hankkeita, jotka tarjoavat nuorille tukea erilaisissa tilanteissa? Mukaan on hyvä liittää yhteystiedot.
- Tukea verkosta
 - <http://www.mll.fi/nuorille/lnpn/>
 - <http://www.apua.info/fi-FI/auttavatverkkopalvelut/>

Yhteiskunnan tukiverkko TUKEA ELÄMÄN ERI TILANTEISSA

- **Perhe**
- **Koulun terveydenhoitaja**
- **Opettaja**
- **Nuorisotalot**
 - Mielekästä tekemistä
 - Mahdollisesti palveluohjausta nuorten palveluihin
 - Keskusteluapua
- **Seurakunta**
 - Keskusteluapua
 - Taloudellista apua